

Dariusz Lipiec

Sprawozdanie z X Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Współczesna rodzina: perspektywy lokalne i europejskie”. Kraków, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II 23-24 października 2013 r.

Studia Łuckie 16/3, 459-462

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIA / REPORTS

KS. DARIUSZ LIPIEC

**SPRAWOZDANIE
Z X MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
„WSPÓŁCZESNA RODZINA: PERSPEKTYWY LOKALNE
I EUROPEJSKIE”. KRAKÓW, UNIWERSYTET PAPIESKI
JANA PAWŁA II 23-24 PAŹDZIERNIKA 2013 R.**

W dniach 23-24 października 2013 r. odbyła się w Krakowie X Międzynarodowa Konferencja Naukowa pod hasłem „*Współczesna rodzina: perspektywy lokalne i europejskie*”, zorganizowana przez Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, Wydział Nauk Społecznych tegoż uniwersytetu oraz Wydział Studiów nad Rodziną Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wydział Teologii Katolickiej Uniwersytetu Karola w Pradze w Czechach i Wydział Teologiczny Uniwersytetu w Lublanie w Słowenii. Konferencja była poświęcona współczesnym uwarunkowaniom życia małżeńskiego i rodzinnego w Polsce i w Europie, sposobom przychodzenia jej z pomocą oraz naukom o rodzinie jako dyscyplinie naukowej.

Pierwszy dzień obrad zdominowała problematyka małżeńsko rodzinna osadzona we współczesności. Prace zostały podzielone na dwie części: na pierwszą składały się referaty wprowadzające w problematykę, mające charakter ogólny, druga część natomiast odbywała się w grupach tematycznych. W części pierwszej zostały wygłoszone cztery referaty wprowadzające. Pierwszy z nich, zatytułowany *Biblical Families and Current Educational Challenges (Rodziny biblijne a aktualne wyzwania edukacyjne)*, przedstawił ks. prof. dr hab. Stanko Gerjolj z University of Ljubljana w Słowenii. Drugim referentem był ks. dr hab. Zbigniew Waleszczuk z Catholic University of Eichstaett-Ingolstadt w Niemczech, który przedstawił referat zatytułowany *Die Familie - ein Relikt aus der Vergangenheit oder das Fundament der Zukunft? (Rodzina - reliktem przeszłości czy fundamentem przyszłości?)*. Społeczno-religijną problematykę małżeństwa podjął ks. prof. dr hab. Anton Fabian

reprezentujący Univerzita Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach w wystąpieniu noszącym tytuł *Rozdiely v interpretácii manželstva v súčasnej spoločnosti a cirkvi (Różnice w interpretacji małżeństwa we współczesnym społeczeństwie i Kościele)*. Ostatnim w tej części obrad było wystąpienie ks. prof. dra hab. Wojciecha Misztala z UPJPII, zatytułowane *Matriarchat, patriarchat czy taka sama godność i różnorodność zadań? Przyczynek do oceny aktualności chrześcijańskiej duchowości rodziny*. Po nim miała miejsce dyskusja.

Dalsza część prac konferencyjnych odbyła się w trzech grupach tematycznych: Kościół a rodzina, rodzina wobec problemów oraz rodzina w perspektywie międzynarodowej. Obradom w pierwszej grupie przewodniczył ks. prof. dr hab. Józef Stala, a głos zabrało siedmioro referentów. Ks. dr hab. Marek Kluz z UPJPII przedstawił *Problem wychowania moralnego wyzwaniem dla współczesnej rodziny*. Dr Katarzyna Zielińska-Król z KUL i ks. dr Jerzy Król z PWSZ w Chełmie byli autorami opracowania noszącego tytuł *Perspektywy wychowawcze współczesnej rodziny*. Dr Łukasz Ryszka z UPJPII mówił o *Roli Kościoła katolickiego w umacnianiu świadomości narodowo-kulturowej Polaków w Niemczech*, zaś ks. dr Cezary Naumowicz z UKSW o *Roli rodziny w budowaniu cywilizacji pokoju - kontekst lokalny i globalny*. Mgr lic. Karina Zajac z UŚ wygłosiła referat zatytułowany *Rodzina śląska: co zostało z tradycji? Perspektywy odnowy*, ks. dr Robert Kantor z UPJPII *Małżeństwo kanoniczne jako budowanie wspólnoty rodzinnej na dobre i na złe do końca życia (Perspektywa sądowa wykluczenia nierozzerwalności małżeństwa)*, a ks. prof. dr hab. Józef Stala z UPJPII zakończył rozważania nad korelacją rodziny i Kościoła wystąpieniem noszącym tytuł *Troska Kościoła o współczesną rodzinę*.

Obradom w drugiej grupie poświęconym tematyce rodziny wobec problemów przewodniczył ks. dr Antoni Świerczek. Problemy rodzin w Czechach omówił ks. dr Mariusz Kuźniar z Uniwersytetu Karola w Pradze w wystąpieniu noszącym tytuł *Hodnoty a životní styl českých rodin - sociologický výzkum (Wartości a style życia czeskich rodzin – badania socjologiczne)*. Zagadnienie *Rodzina wobec medialnej „produkcji sensu”* przedstawił ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII. Problematykę niepełnosprawności w rodzinie podjął ks. dr hab. Dariusz Lipiec z KUL w referacie *Rodzina człowieka niepełnosprawnego jako wyzwanie dla duszpasterstwa parafialnego* oraz dr Jolanta Baran z UP w Krakowie mówiąc *O wybranych obszarach wsparcia rodzin wychowujących dziecko z uszkodzonym słuchem – fakty i prognozy*. Temat samotnego ojcostwa podjął ks. dr Grzegorz Godawa z UPJPII w referacie

Psychospołeczne uwarunkowania wychowania dziecka przez samotnego ojca. Sytuacja w Polsce i Wielkiej Brytanii, zaś temat bezdzietności mgr Ewa Kiełek-Rataj z UO w wystąpieniu *Rodzicielstwo w narracjach osób wybierających bezdzietny styl życia*. Obrady w tej grupie tematycznej zamknęła dr Noemi Bravená z Uniwersytetu Karola w Pradze referatem *Současná česká rodina a péče o přeseh dítěte (Współczesna czeska rodzina i jej troska o transcendentny wymiar wychowania dziecka)*.

Obrady w trzeciej grupie tematycznej, którym przewodniczyła dr hab. Elżbieta Osewska, prof. UKSW, przebiegały pod hasłem „Rodzina w perspektywie międzynarodowej”. Pierwszym referentem był ks. prof. dr hab. Janez Vodičar z University of Ljubljana, który przybliżył *Married Couples Ministries as a Place of Catechesi (Duszpasterstwo par małżeńskich jako miejsce katechezy)*. Następnie, wywodząca się z tego samego ośrodka akademickiego doc. dr Barbara Simonič omówiła *Empathic Parenting and Child Development (Empatyczne rodzicielstwo a rozwój dziecka)*. Zagadnienie *Katecheze v současné české rodině (Katecheza we współczesnej czeskiej rodzinie)* przedstawił ks. doc. dr hab. Ludvík Dřímál z Uniwersytetu Karola w Pradze. Korelację *Families with Chronically Ill Children and Relational Family Model (Rodziny z chronicznie chorymi dziećmi a relacyjny model rodzinny)* przybliżyła mgr Tanja Pate z University of Ljubljana. Dr Maria Sedlakova z Koszyc na Słowacji omówiła *Zmysel života nahradných rodicov (Sens życia rodziców zastępczych)*, a mgr Iwona Waldzińska z Bochni *A Migration Profile of a Polish Family after Poland's Accession to the European Union (Specyfika migracji rodzin polskich w kontekście integracji z Unią Europejską)*. Ostatni referat w tej grupie tematycznej, noszący tytuł *The Family: A Potential Space for Religious Experience (Rodzina: potencjalna przestrzeń doświadczenia religijnego)*, wygłosiła dr hab. Elżbieta Osewska, prof. UKSW. Po wygłoszeniu referatów we wszystkich grupach tematycznych dyskutowano nad ich treścią.

Drugi dzień obrad poświęcony był naukom o rodzinie i ich miejscu pośród innych dyscyplin naukowych. Pierwsza część obrad, którym przewodniczyli: ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec i ks. dr hab. Piotr Duksa, prof. UWM, odbywała się pod hasłem „Nauki o rodzinie w kontekście aktualnych wyzwań społeczno-politycznych, kulturowych, religijnych i edukacyjnych”. Referaty wygłosili: ks. prof. dr hab. Bronisław Mierziński (UKSW) *Perspektywa teologiczna*; ks. prof. dr hab. Ireneusz Mroczkowski (UKSW) *Perspektywa antropologiczna*; ks. prof. dr hab. Janusz Mastalski (UPJPiI) *Perspektywa pedagogiczna*; dr hab. Alicja Kalus (UO) *Perspektywa psychologiczna* oraz prof. dr hab. Lucjan Ko-

cik (UPJPII) *Perspektywa socjologiczna nauk o rodzinie*, po czym nastąpiła dyskusja. Część druga została zatytułowana „*Nauki o rodzinie - miejsce nauk o rodzinie wśród innych dyscyplin, jakość kształcenia, metodologia*”. Przewodniczył jej ks. prof. dr hab. Józef Stala. Głos zabrał najpierw prof. dr hab. Wojciech Krzysztof Świątkiewicz z UŚ przedstawiając *Kierunek nauki o rodzinie*. Następnie głos zabrała dr hab. Elżbieta Osewska, prof. UKSW omawiając *Troskę o jakość kształcenia na kierunku nauki o rodzinie*, zaś obrady zakończono przedłożeniem, którego autorami jest troje naukowców z University of Ljubljana: prof. dr Christian Gostečnik, doc. dr Barbara Simonič, Tanja Pate, noszącym tytuł *Relational Family Therapy in theory and practice (Oparta na relacjach terapia rodzinna w teorii i praktyce)*. Tę część obrad oraz całość konferencji zakończono dyskusją panelową.

Z referatów wygłoszonych na konferencji wyływała troska o rodzinę, współcześnie doświadczającą wielorakich trudności. Wiele zagrożeń rodziny wynika z prądów kulturowych, stymulowanych przez środowiska nieprzyjazne chrześcijaństwu. Dążą one nie tylko do redefinicji małżeństwa i rodziny, lecz także relatywizują płciowość człowieka i jego powołanie. Wobec zagrożeń, coraz silniej oddziałujących na wspólnotę małżeńsko-rodzinną, Kościół powołany jest do wielorakiego jej wspierania oraz kształtowania opinii publicznej jej sprzyjającej. Chodzi tu zarówno o wysiłki pastoralne, ale także – na co wskazywali uczestnicy konferencji – o refleksję naukową, dającą grunt dla tej działalności oraz wzmacniającą intelektualnie i duchowo powołanych do życia w małżeństwie i rodzinie.